

اجتهاد

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XVIII^{me} ANNÉE

1 Juillet : 1923 — No. 155

اداره خانه

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون: استانبول ۸۶۵

« اون سکزنجی سنه تأسیسیه » حیاتی ، فلسفی ، اجتماعی فکر غزته سی

نومرو ۱۵۵ — ۱ تموز ۱۹۲۳

پیه ر لوتی

PIERRE LOTI

بر فرانسز شاعری ده :

Pour t'aimer à jamais il suffit que je t'aime

Et qui croit n'aimer plus n'a pas encore aimé.[*]

دیور . فقط (فیضی * هندی) نك سهارلی طولدوران

روح و رایحه محبتی ظن ایدرم که هیچ بر غرب شاعرینک

واصل اولمادیفی بر یوکسکلک

محافظه ایتمکده در .

پیه ر لوتی ، ۱۸۵۰ تاریخنده ،

(فرانسه) نك (روشفور)

شهرنده دوغمش . اسکی بر

بروستان عالمه مذهب ایش .

۱۸۶۷ ده بحریه انتساب

ایش . (بوردا) سفینه سنه تعیین

اولونش ؛ بحر محیطه ، (ژاپونیا)

یه ، (سه نه غال) ، (تونکهن)

سیاحتلر یایش . محبوب برکنج اولدیغندن آرقاداشلری

کندیسنه بو « لوتی » آدنی ویرمشلر . لوتی ، (هندستان) ده

چیقان و کندیسنی صاقلایان بر چیچک اسمیدر .

۱۹۰۰ سنه سنده « چین » عصیانی مناسبتیه « چین »

کونده ریان حرب فیلسفنده بولونش . مختصر ترجمه

حالتک بونقطه سنه کنجه طوردم . یکی نسل ، بوکونکی

نسل ۱۹۰۰ ده (چین) ده نه راولدیغنی بلکه ای بیلمز لر ؛

[*] ترجمه سی : سنی ابدیاً سومک ایچون سنی سومم

کافی در . آرائق سومکدن فارغ اولدیغنی ظن ایدن کیه سه هنوز

سومه ، شدر .

۱۲ حزیران ۱۹۲۳ تاریخنی یومی غزته لر بیولک

دوستمز (پیه ر لوتی) نك آجی خبر وفاتی ویردیلر .

بو خبر ، ۱۰ حزیران تاریخنی بر (هاواس) تلغراف

آزانسنک :

« پیه ر لوتی آقشام یدی بچقده (هنده) ده وفات

ایتدی . کله لرندن متشکلدی .

یومی غزته لر ، ترجمه حالی

یازدیلر ، بواوزون ترجمه حالی .

هر ایسته یین ، « آنسیقلوپه دی »

لرده بولور ، اوراده بولونمایان

ویا کوچ بولونان ، براق سطر

یازماق ایسته رز .

(پیه ر لوتی) تورکیانک ،

مؤید دوستی اولدی . تورکیا ،

معشوقه سنک منارینی آغوشنده

طوتیوردی . (پیه ر لوتی) نك صمدانی عشقی ، مشعل

محبتی او قدار عظیم ، ومتوسع اولدی ، که بتون تورکیا

اونک معشوقه سی ، منسجوده سی ، معبوده سی اولدی .

بو معظم محبت ، الهی و سیری بر محبتدر . بو محبتی هر

حوصله آلاز بو محبتی آکلاماق ایچون :

« پیراهن افلاک پر از رایحه دوست

یعقوب غم ویا اسقارا نشناسیم »

دیه بیلیمش اولان (قبضی * هندی) نك حوصله حساسیتی

وجاه و جلال شاعرینی لازمدر .



« پیه ر لوتی »

پیه‌ر لوتی، ۱۸۹۱ ده فرانسه آقاده میاسسک قرق
« اولزلر » ی آره‌سه داخل اولدی . (پیه‌ر لوتی) نك
شهرتی تأسیس ایدن رومانلری در . بونلرك اكمشورلری
(آزیاده) ، (لهده‌ز انشاشته) ، (مادام لاقیرزانتهم) ،
(ایسلاندا بالقجیلری) الخ در . (لوتی) نك لساننده‌کی
حالات پك آرز فرانسه‌ی محررینه نصیب اولمشدر . قدرت
تصویر (پیه‌ر لوتی) نك قلمنده اك یوكسك درجه‌سه
وارمشدر دینله‌بیلیر .

بالقان محاربه‌سی متعاقب بیوك دوستمز (پیه‌ر لوتی)
بزی زیارته کلدی . مطبوعات ارکان و منسوینی کندیسنه
(طرابیا ده) ، (سومر پالاس) ده بر ضیافت ویردك . بر
قاچ ساعت کندیسيله کوروشمك طالعه مظهر اولدق .
او کونك واو تلاقینك خاطره‌سی اولاراق آلینان فو-
طوغرافینك (پیه‌ر لوتی) یی احتوا ایدن قسم مرکزیسی
بونومره اجتهادك مننه وقایغه قوندی . (پیه‌ر لوتی) نك
صاغ طرفنده‌کی ذات شیمدی داخلیه وکیلی فتحی بك در ؛
محرم رشاد فوآد بك مرحوم ، پیه‌ر لوتی مرحومك
باشالق عنوانی آلمای بك آرزو ایتدیکنی بانا محرمانه
سویله‌مشدی . بوكا مطلع اولنجه ، مرحوم جمال پاشایه
وفتی بک کیفیتی آ کلامش ایدم ، الیوم داخلیه وکیلی
اولان علی فتحی بك او زمان اتحاد وترقی جمعیتی کاتب
عمومیسی ایدی . هرایکسی ده مراجعت و التماسی حسن
تاقی ایتدیلدی . فقط بیلم نه‌دن بر قورو پاشا کله‌سی
برقاچ سطرریازی ایله بوقیمتدار دوسته کونده‌ریله‌دی . او
صیره‌ده (شهاب) مجموعه‌سی چیقیوردی . پیه‌ر لوتی حقنده
هرکسك مطالعه‌سی صصوردی . محررلر ، متفکرلر ،
مدرس‌لر پیه‌ر لوتی حقنده فکریلی یازدیله . بوفکرلر ،
متفکرلرینك رسمریله برابر ال یازیلریله طبع اولوندی .
(شهاب) ۱۳۲۹ ایلول ۱۳ تاریخ و ۸۱ نومرولو نسخه‌سنده ،
آلنده عاجز امضامز بولونان یازی عیناً شودر :

(پیه‌ر لوتی) ، صمدانی بر کوزلك و یوكسكك ایله کوزل
و یوكسك اولان

Partout où l'on pleura mon âme a sa patrie
مصرعی شاعرینك وطنداشیدر . اونی ده ، پیه‌ر لوتی .
ییده روحك آناسی (فرانسه) دزغوردی ، یتیشدیردی .

(چین) لیلردن متعصب بر گروه ، آلمان ، فرانسه
انکلیز ، الخ میسیونرلرندن برقاچ کیشی تلف ایتدیله .
روسیا ، آلمانیا ، فرانسه ، ژاپونیا ، الخ (چین) مشترکا
بر تأدیپ قوه سفریه‌سی کوندردیلر . عسکرلری قاره‌یه
چیقدی ، (یکن) کیردی . دنیا دنیا اولانی کورولمه‌مش
مرحمتسز لیکار ، یغما کر لیکار یاپیلدی . مثلاً : چینلی ، بر
دیره‌که باغلاندقن صوگره اوکنده زوجه‌سك عرضه
کچمك وبواننده بدبخت قادینك قارتی برقاما ایله‌دشمك
کبی جنوارلقلر مباح کورولدی !

(پکین) سرای ایمبراطوریسی نك عصرلر کورمش
مجموهر و محتشم اشیاسی واغونلرله آوروپایه طاشیندی .
آلمان قوه سفریه‌سی (چین) ه متوجهاً (برلین) ی ترک
ایدرکن قیصر ویلهلم ، عسکری کوزدن کچردی ؛ اولرله
قیصه وغایت عصی بر نطق ایراد ایتدی ، نهایتنده :

Pardon wird nicht gegeben !

یعنی عفو وامان یوق ! دیدی . قیصرلرندن بو سوزی
طویان « توتون » لر « چین » ك ایچریسنه آزعین قورتلر
کی صالیدردیلر . (چین) ه بو وسیله ایله کیدن هر ملتك
عسکری ، منسوب اولدوقلری ملتلك تاریخلرینه بر آروچ
چرکاب سوردیلر . بوفجایی و داهادوغروسی بوفضایچی
1900 - 1902 تاریخلرنده (پاریس) ده انتشار ایدن
La Revue Blanche آدلی مجموعه‌ده او قودم . بو حجاب
انکیز جنایتلری تصویر و تحریر ایدن A. Ullard اسمنده
بر فرانسه‌در ؛ غالباً کوچوک اسمی آلکساندر ایدی .
عجبا بو حساس یورکلی (لوتی) چین ساحلرندن اوزمان
یوکسه‌لن او آجی فریادلری ، مدنی (!) عسکرلرک
قامالری ، سونگولری ، عرض و حیاته وحشیانه تبحاوزلری
آلنده تلف اولان قادین ، ارکک ، چوچوق ، اختیار
چینلیلرک اولوم خرخرملری ایشیدیرکن کیم بیلیر نه
قادر مضطرب و پریشان اولمشدر ! یکی نسل ه توصیه
ایده‌رم : بو مجموعه‌لری بولوب اوقومایه غیرت ایتسینلر ؛
سوزده مدنی آوروپانك وبتون بشریتك داهانه قادر
محتاج تمدین اولدیفنی کورمك اینی در . بشریتك قعر
مظلمنده هنوز نه قادر وحشی و قودورمش حیوانلرک
کیزی طور دینی اوکره نیلمه‌لی در .

حالبو که منور آوروپا نك اكثر ثب عظيمه سی بوملتك عالي خصلت لرینه غیر مطلع در .

خایر! قوملر، حکومتلرینك جنایتلرندن مسئول دكلدرلر . سز بو اعتراض نا پذیر حقیقی اك ای آكلامش و اونی كوته بین پولنیة جیلرك نظری دلیل لرینه قارشى مدافعه ایتش بیوك ذكـاـ لردن بریسكز . خصی ، حال بحوزه ارجاع ایتك [یعنی مضر و متعرض اولامایاجاق بر حاله قومباق] حقدور، فقط بونقطه ده طورماق ، ایله ریسنه کیتمهك لازمدر : ازمك مغلوب ایتك دكلدر ! « اتلاف » هیئت دوله سنه خاطر لاتماق لطفنده بوـ لونامز میسكز ، كه مغلوبلره قارشى پك درشت تدبیر لرله حق لرنده کی توجه جهان شمولك ضعفه دوچار اولدیغی كورمك تهلکـه سنه دوشیدورلر . بو ضعف ایسه ، سزه شیمیدین سوله مه یه حاجت یوقدر ، كه ناقابل تخمین عواقب ونتایج تولید ایدم بیلیر .

بر حیات ویا اولش یدشوالرینك مغبونی اولان انسانیت ، فضله قان ضایع ایتدی ؛ بعدما یر یوزنده صلح وسكون حکم سورمه لیدر ؛ فقط منارلقلرده و زندانلرده حکم سورن صلح وسكون دكل .

بیوك قارداشلر مندن بری صمدانی بر لسانله

Partout où l'on pleura mon âme a sa patrie

یعنی « هر آغلانان یر روحك وطنیدر » دیمشدی .

نور کیده كرك غالب و كرك مغلوب ، هرملكتدن دهاچوق آغلانور وچوق کیمسلر آغلایور !

غربی خیرکارلرینه قارشى متشكر اولان (شرق) ، بکلمه یی و مشقته قانلانمای بیلدیکی کبی امید ایتمه یی ده بیلیر .

تورکیا ایچون بسله دیککیز صارصیلماز و ضیایاش دوستلفکیز اوزرینه تاسیس ایتدیكیز جسور امیدضی کر مکارلقله تلقی بیورک . - امضالر -

(بیهرلونی) نك جوابی :

دوقتمور عبدالله جودت بک و عثمانی منورلری بکلره

روشفور ۱۵ آغستوس ۱۹۱۹

ممرز افدم ،

بانایا یازماق لطفنده بولونیدیکز و او قادار مشهور امضالری احتوا ایدن کوزل مکتوبکیز بنی نه قادار درین بر هیجان ایله تهییج ایتدی ! هبات بنم آله ایکی آیدن زیاده برمدت سوکره واصل اولدی ، ایشته بونک ایچون جواب ویرمکده تأخرایتدم . بوندن طولانی صوک درجه ده محجوم . بوقادار مهتر ، بوقادار جانبی بر دعوت آلماتق و بونا آنجاق کله لرله - واقعا محبتکارانه کله لرله - فقط آنجاق کله لرله مقابله دن باشقا بر صورتله مقابله ایدمه مک مجزی آلقنده ازیلیدیکنی حسن ایتك . نه آلمیم عذابدر ! حرب اثناسنده ، باخصوص متارکدن سوکره ، سوکیلی (تورکیا) منر ایچون مجاهد . دـ فاغ اولامدم ، فقط دائماً توبخدن

(پیهر لونی) نك قانادرلی یالکـز (فرانسه) یی احاطه یه انحصار ایدمه مه یه جك قادار کنیشدر . بازركان و بانکر (آوروپا) نك لاقیدلکی اوکندمه (پیهر لونی) نك صیحه سی ینه (آوروپا) نك کییه جکی حکمك تخفیفنه بیر سبب اولاجاق . فقط بالقانلر طرفندن (آوروپا) نك حضورنده باکال حضور تطبیق ارتکاب اولونان اعهای تام سیستمه ، آوروپا دول معظمه سی بیر حق حربی صفقی ویرمش اولدیلر : آوروپا ، بونك عواقب عقوبتی پك مدعش ایبر صورتده چکه جکدر . آوروپا ، طبیعته طبیی ولایزال بر عدالت بی امانك مستقر اولدیغنه ایتاناجاق ، فقط او زمان ، ایش ایشدن کچمش بولوناجاق در : بعدما حربلرک غایه سی مغلوب ایتك دكل عوایتك اولشدور . پیهر لونی نك شاعر روحی ، آناسی (آوروپا) بی بو لکهدن و بو کردابدن قورتارمق ایسته دی ؛ (آوروپا) (پیهر لونی) یه تشکر و شکر ایتسین . (پیهر لونی) بی السانلق حیثیتله و تورکیا وطنداشی صفتله پك چوق تعظیم ایدرم وچوق سورم .

(پیهر لونی) بالقان حربی اثناسنده اولدیغی کبی حرب عمومی اثناسنده ده ، آناسی فرانسه نك ، روحی آنامنر فرانسه نك ده خصم لر من طرفده بولونماسنه رعما ، مظلوم تورکی ، مظلوم تورکیایی مدافعه دن خالی قالمادی .

(موندوروس) متارکه سندن سوکره ، تورکیا منورلری نامنه (پیهر لونی) یه بر تشکر نامه تقدیم ایدیله سی تأمل ایتدك . قلمه آلدیغمن بو نامه اخلاص ایکی یوزدن زیاده منور و معروف ذوات ، دارالفنون هیئت تدریسیه سی ، اطبای متبحره ، اعیان ، وکلا ، محررین و متفکرین متمسازه منر ، ارکان عسکریه منر ، حاصلی ایسه تانبولک فکراً اك یوکسك طبقه سی تشکیل ایدن کزیده لرک جمله سی بو مکتوبی امضالامشدی . مکتوبی فرانسه فوق العاده قومیسری موسیو (دوفرانس) ه بالذات تودیع ایتمشدك ؛ بو مکتوبك وینه فرانسه سفارتی واسطه سیله کلوب او زمان باش ترجمان بولونان موسیو (لودو) ایسله بزه ویریلن جوابنك فرانسمزجه اصل لرینی ۱۵۲ نوسرولو (اجتهاد) ه عیاً درج ایتمشدك .

بو کونده ترجمه لرینی قارئلرمنه عرض ایدیوروز :

ذی شان و ممرز استاد !

تورکیا منورلری نانه و کندی نامز ، فلاکت زده قوم مزك حسن شکر کذارسینی ممرز ابلاغ ایدیوروز ، بو قومی سومکدن وطالعک سستلرینه قارشى مدافعه دن برآن فارغ اولیورسکیز ، چونکه اونی آكلامش و تقدیر ایتشکیزدر .

محاضرات زراعی

۱

بو مملکتده زراعتدن بحث اولوندیمی ، اک اول ،
آنادولی بر زراعت مملکتیدر ، قراقری ایشیدیرسکز .
حسیانمزی اوقشایان بوسوزه اینانماق حقیقه کوجدر .
دیگر طرفندن ده بوکا مخالف بر حکمده بولونایلمک
ایچون مملکتک شرائط زراعیه سی ، زراعت علمی نقطه
نظرندن دقیق ایتک لازم کلیر . آنادولی خلقک زراعتله
وزراعتی آرزو قو تعلق اولان صنعتلرله تأمین حیات
ایتدیکی سوله نه جک اولورایسه بزده هیچ تردد ایتکسزین
بویله بر حکمه اشتراک ایدریر . شوقادار که خلقی زراعتله
وطور اعلی یتشیدیردیکی شیلرله کینن بر مملکتک مطلقا
بر « زراعت مملکتی » اولماسی اقتضا ایتمز . چونکه ،
زراعت مملکتی ، دیمک علمی بر اصول زراعتک جاری
اولدینی یر دیمکدر . بو اعتبارله مملکتیمزی بر زراعت
مملکتی ، عد ایدمه یه جکوز و بوراده پک اسکی زمانلردن
بری تطبیق ایدمکده اولان زراعت اصوللرینی علم نقطه
نظرندن تنقیده کیریشه میه جکوز ...

بوسلسله مقالاتده زراعی اعتیادلر مزدن ، اصوللر مزدن
بحث ایتدیگدن و بونلرک آیی و یاقنا یرلرینی کوستردیکدن
صوکر ازراعتی اولدینی یردن بر آزداها ایلری کوتورمک
و بو سایه ده آنادولی یری بر زراعت مملکتی حاله ، ولو
بر درجه یه قادار اولسون ، یاقلاشدیرمق ایچون محتاج
اولدیغمز شیلردن یازاجغز . فقط ، آکیز بوز ماوقورولاما
یینله یاییلمایان ، هنوز قارا صابانلرله و جالی طیرمقلریله
وتخته سورکولرله اک مهم چفت ایشلرینک کورولدیکنه
اینانیلان ، کوبره سز زراعت اولامایاجنی هنوز آکلاشیلا
مایان بر یرده احتیاجات زراعیه دن بحث ایدمکک بالطبع
اوقادار قولای اولامایاجقدر . بالخاصه زراعت اصول
اداره حکومتدن ، کومروک تعرفه لرینه ، اقتصادیاندن

کندی صمدانی قوتیه کورور . کوزلکک متحول و متلون
اعانه سندن ، یالکیز اوروحانی و روحانی باصره ، مستفیدره
۱۲ حزیران ۱۹۲۳ ، اجتهاد شهیدی

در قور غیر الله جودت

بر عصاره چارپیلیم . استرحام ایدمزم ، بوقادار مؤثر ، بر مکتوبی
امضا ایتدی اولانلره بونی سوبله یکنز .

آه ، الله عشقنه اولسون ! ظن ایتمه یکنز که (فرانسه) ملتکزه
باشلیجه خصم بر ملت در وفلا کتیر کزک حقیقی سبی در ؛ وبالخاصه ،
مملکتکزدن عودت ایدن بتون ضابط و عسکرلر منیر کزنده سزک
ایچون بر محبت و شکر کذارانه بر خاطر ه حفظ ایتمه مشلر در زده ایدنه
بولونایکنز . بالعمکس بونلرک جمله سی سزی مدافعه ایدییورلر ،
حالبوکه سزک «لوانتهن» خصملرک حقیقه استکراه حسندن
باشقا برشی کتیر مه مشلر در . فقط بونلر ، سسلری اسکی فکر باطللر
آرده سندن غائب اولان بر کوجوک اقلیت قالمقده درلر . حالا هر
طرفده غالب اولان ، افسانه لر و پروپاگاندا درلر . سزکله برابر
مضطربم ، سزکله برابر ضجرت ایچنده م و سزک ایچون آلاچمه
تحقیرلر و تهدیدلر ایچنده یاشاماقله مفتخرم . سوبله مک حقیقه
مالک اولور اولماز یوکسک سسله سوبله یه جکم ، فقط سوزم ،
ناچیز اولاجاق و بالخصوص پک کچ واصل اولاجاق . معزافدم
هیچ اولمازسه بانا خطاب و مراجعت ایتک لطفنده بولونانلرک ،
بو خطابی ایشتمه صلکدن کلکله خی اتمام ایتمه لر ایچون ، بو
جوابی ممکن مرتبه یه جوق نشر ایتمه کزی و بزم اخلاص مطلقه و حار
محبتکم عرض ایتدیکی نیازی عموم نامنه قبول بیورمه کزی
سزدن تمی ایدمزم .

پیرلونی

بوقادار نا محدود بر محبت و مربوطیت ، علی العاده بر
یوره کک کاری دکلدرد . (طرابیه) ده (پیرلونی) نک یاننده
کچیردیکمز برایکی ساعتک خاطر می الک عزیز و بر اهتزاز
خاطر اندن در . او ، مجروح و مظلوم تورکیانی سودی ،
مجروح و مظلوم تورکیایه آجیدی . بو سومک .. دیگر
هیچ بر طرف ایچون سوممه مک ، بو آجیاق .. دیگر
هیچ بر طرف ایچون آجیاقاق تضمن ایتمه بوردی .
مرحمت و محبتک بیوکلیک بونده در . بیوکلرک مرحمت
و محبتلری بویله اولماق لازم در .

چونکه اونلرک آلهی نظرلرنده محبتدن مستغنی
و مرحمته غیر لایق هیچ بر ذی حیات یوقدر ، اونلرده
مرحمت و محبت ، کونش کبی محیط ، کونش کبی یوکسک
و متواضعدر . اونلر :

[*] La pensée est en nous large comme l'amour.

دیرلر . چونکه روحانی متفکرلرده تفکر ، محبت در .
نوردر . صمدانی کوزدر : بزلر یالکیز کوزلر منزله
کوروروز ، روحا بیوک انسانلر نورلریله کورورلر . نور هر زمان

[*] ترجمه می : تفکر بزده محبت کبی فسیحدر .